

Högsta förvaltningsdomstolen
Box 2293
103 17 STOCKHOLM

Överklagande till Högsta förvaltningsdomstolen

Klagande

Energimarknadsinspektionen (Ei), org.nr. 202100-5695, Box 155, 631 03 Eskilstuna

Motpart

Swedegas AB, 556181-1034

Ombud: Advokaterna Markus Axelryd och Linda Landén, Frank Advokatbyrå AB

Överklagat avgörande

Kammarrätten i Jönköpings dom den 17 november 2017 i mål nr 427-16

Saken

Fastställande av intäktsram för tillsynsperioden 2015-2018 enligt naturgaslagen (2005:403)

Ei:s yrkanden

Ei yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen meddelar prövningstillstånd.

Ei yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen fastställer den reala kalkylräntan före skatt till 6,26 procent och avskrivningstiden för transmissionsledningar till 65 år.

Ei begär anstånd till den 10 januari 2018 med att utveckla grunderna för överklagandet och skälen för prövningstillstånd.

Kortfattat om grunderna för överklagandet

Ei anser att det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta förvaltningsdomstolen. För naturgas- och elnätsföretagen har det införts en förhandsreglering som innebär att Ei ska fastställa intäktsramar för företagen i förväg för en period om fyra år. För naturgasföretagen utgör perioden 2015-2018 den första tillsynsperioden. För elnätsföretagen var den första perioden 2012-2015 och den andra

perioden 2016-2019. Ei:s beslut om intäktsramar för alla dessa perioder har lett till omfattande och långdragna domstolsprocesser och det pågår fortfarande processer som gäller perioden 2012-2015 för elnätsföretagen. Den ytterligare reglering som införts för elnätsföretagen har inte i någon större utsträckning minskat omfattningen av processerna. Inte heller har de hittills meddelade domarna klargjort hur regleringen ska fungera. Behovet av vägledning får anses uppenbart.

I målen aktualiseras frågor som inte enbart har betydelse för den aktuella tillsynsperioden eller för naturgasföretagen. Målen har inte heller endast betydelse för de specifika metoder som nu prövas. De ställningstaganden som kammarrätten gjort har stor betydelse framtida tillsynsperioder och för Ei:s möjligheter att utveckla och förbättra metoderna för att fastställa intäktsramar.

Frågor om Ei:s metoder för att fastställa intäktsramar och utveckling av dessa är av principiell betydelse. Likaså frågor om vilken prövning som domstolarna egentligen ska göra i dessa mål och vilka beviskrav som bör ställas. Ei kan konstatera att domstolarnas prövning av Ei:s beslut om intäktsramar hittills inte varit konsekventa. I vissa fall har domstolarna endast prövat Ei:s metod för att fastställa intäktsramen utan att ta hänsyn till vilket utfall en sådan metod ger. I andra situationer har domstolen ansett att utfallet är helt avgörande, och att metoden inte spelar någon roll. I något fall har domstolen fastställt att en egen konstruerad metod ska användas (som inte använts av Ei eller återopats av företagen). Det är inte heller genomgående samma metoder som fastställts. Vidare har kammarrätten i de överklagade domarna uppställt orimliga beviskrav för att Ei ska kunna utveckla och justera en metod. En följd av kammarrättens dom är t.ex. att en metod som uppenbart är bristfällig från början (och inte ens använts av Ei) ska användas och kommer att behöva användas även framöver. Till följd av de olika ställningstagandena föreligger nu stora oklarheter hur intäktsramarna ska fastställas och den uppkomna situationen försvårar Ei:s arbete med att fastställa intäktsramar inför kommande perioder.

När det gäller avskrivningstiden för transmissionsledningar är frågan om vilka beviskrav som bör gälla avgörande. Frågan är vilket underlag som krävs för att tillämpa avskrivningstider som vida överstiger vad övriga EU-länder har (det är samma grundläggande regelverk för regleringen). Den skiljaktige rådmannen i förvaltningsrättens ansåg att det krävs tungt vägande skäl för att en avvikelse skulle godtas. Kammarrätten bedömde att det är tillräckligt att det finns en rapport som bedömt den ekonomiska livslängden på Swedegas transmissionsledningar. Diskrepansen i avskrivningstid mellan kammarrättens dom (90 år) och Ei:s beslut (65 år) påverkar intäktsramen i stor utsträckning.

Ei anser att det är av vikt att Högsta förvaltningsdomstolen prövar överklagandet och tar ställning till de principiella frågeställningarna om vilken betydelse Ei:s metoder har för fastställande av intäktsramar, under vilka förutsättningar Ei kan utveckla en metod,

vilken prövning som domstolarna har att göra i målen och vilka beviskrav som gäller i en sådan process.

Ei avser att ytterligare utveckla grunderna för överklagandet och skälen för prövningstillstånd.

Detta överklagande har beslutats av t.f. chefsjuristen Göran Morén. Vid den slutliga handläggningen deltog även juristen Johan Nordström och juristen Elin Vidlund, föredragande.



Göran Morén



Elin Vidlund